

Proč vznikla Pevnost

O tom, že aby Prusko mohlo získat hlavní roli mezi německými zeměmi, musí nejdříve dobýt Slezsko, věděl již Albrecht Hohenzollern v okamžiku, když v roce 1525 (po složení holdu polskému králi Zikmundu Starému a po sekularizaci státu Řádu německých rytířů) tvořil první luteránský stát na světě. Prusko již od prvních chvil své existence vyvíjelo snahy o převzetí kontroly nad Slezskem, ale v roce 1532 dokázal Albrechtův bratr Jiří Braniborsko-Ansbašský Hohenzollern převzít vládu nad Opolským knížectvím pouze na krátkých 10 let. Převzetí dědictví po Janu Dobrém znemožnil císař.

Příhodná příležitost k převzetí Slezska se ale naskytla 20. října 1740, když zemřel císař Karel III. A následnictví po něm získala na základě tzv. Pragmatické sankce jeho dcera – Marie Terezie. Král Pruska Fridrich II. Veliký dlouho neváhal s odmítnutím sankce podepsané jeho otcem Fridrichem I., a okamžitě začal s válečnými přípravami a již 16. prosince 1740 pruská vojska vstoupila do Slezska. Zpečetěním osudu této provincie byla porážka rakouských vojsk v bitvě u Mollwitz (dnes Małujowice) 10. dubna 1741. V následujících letech byly o Slezsko vedeny ještě dvě války, ale Habsburkům se již zpět Slezsko získat nepodařilo.

Již po zkušenostech třicetileté války (1618-48) došli rakouští vládci k závěru, že je nutné provést modernizaci opevnění slezských pevností. Mezi městy, která byla vybrána k přeměně na moderní pevnosti (Vratislav, Břeh, Nisa, Kladsko, Hlohov) bylo i Kožle. Na začátku XVIII. století vznikly plány na stavbu baštového opevnění na půdorysu osmiramenné hvězdy. Neexistují důkazy, že by tyto plány postoupily dále z tehdejší projektové etapy. Po dobytí Slezska přistoupil pruský král Fridrich II. energicky k modernizaci slezských pevností, v tom i k výstavbě pevnosti v Kožle. Vedoucím projektu byl jmenován generál Gerhard von Walraw. Tentokrát byly zhotoveny plány předpokládající opevnění s baštami na půdorysu pětiramenné hvězdy, která se opírala o řeku Odru. Za účelem výstavby bylo přistoupeno brzy ke zboření nemocnice společně s kostelíkem na Ratibořské ulici, byl zbořen klášter minoritů a řádový kostel u řeky, byl zlikvidován hřbitov, zahrady a několik domů poblíž Ratibořské brány. Opevnění ještě nebylo ukončeno, když se Marie Terezie v roce 1744 pokusila Slezsko dobýt zpět. Výsledkem toho bylo, že v roce 1745 císařská vojska dobyla Kožle a okamžitě přistoupila k dokončování pruských projektů. Byly přitom dokončeny natolik solidním způsobem, že k opětovnému dobytí Kožle potřebovala pruská vojska až tři měsíce obléhání. Samozřejmě ale i oni ihned po dobytí města pokračovali ve výstavbě opevnění.